

AVRUPA ENERJİ BORU HATLARI

GÜNEY GAZ KORİDORU PROJELERİ

ÇELİK BORU İMALATÇILARI DERNEĞİ

2012

AVRUPA ENERJİ BORU HATLARI

GÜNEY GAZ KORİDORU PROJELERİ

1. Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesi (TANAP)

- Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesi ile Azerbaycan gazının; Gürcistan'dan geçerek Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine satılması ve iletilmesi hedefleniyor.
- Projenin hükümetlerarası anlaşması, 26 Haziran 2012 tarihinde İstanbul'da imzalandı.
- Anlaşmayı; Türkiye adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Azerbaycan adına ise Sanayi ve Enerji Bakanı Natik Aliyev imzaladı.
- Yaklaşık 1.8 milyon ton çelik borunun kullanılması ve 7 milyar dolara mal olması öngörülen projenin 2018 yılında tamamlanması hedefleniyor. Proje ile Şah Deniz 2 Konsorsiyumu'nun 16 milyar metreküplük gazının, 6 milyar metreküplük kısmı Türkiye'ye satılacak, 10 milyar metreküplük kısmı da TANAP ile Avrupa'ya Bulgaristan ve/veya Yunanistan sınırında teslim edilecek.
- Projede 56 inç çapında çelik boruların kullanılması planlanıyor.
- TANAP için oluşturulan konsorsiyumda SOCAR, BOTAŞ ve TPAO ilk ortaklar olarak yer alıyorlar. TANAP projesi kapsamında, Türkiye'nin BOTAŞ ve TPAO ile beraber bu konsorsiyum içerisindeki hissesi yüzde 20 olacak. Projenin yüzde 80'lik hissesi ise SOCAR'a ait olacak.

- TANAP projesi için öngörülen 4 aşamanın ilki 2018'de ilk gaz akışıyla gerçekleşecek. 2020'de yıllık 16 milyar metreküp olacak kapasitenin, 2023'te 23'e, 2026'da ise yılda 31 milyar metreküp seviyesine kadar ulaşması hedefleniyor.

2. Nabucco Batı Doğalgaz Boru Hattı Projesi

- Türkiye üzerinden AB ülkelerine doğalgaz taşımak amacıyla yapılması düşünülen Nabucco Projesi'nin kısaltılmış hali olan Nabucco Batı Doğalgaz Boru Hattı Projesi; TANAP anlaşmasının imzalanmasının hemen ardından, 28 Haziran 2012 tarihinde Şahdeniz 2 Konsorsiyumu tarafından Orta Avrupa'ya gaz dağıtım güzergâhı olarak kabul edildi.
- Türkiye'den başlayacak olan 3,300 km'lik boru hattının ortakları eşit hisse ile
- Projenin yapımı ile ilgili çalışmalar, altı ortaktan oluşan Nabucco Uluslararası Doğalgaz Boru Hattı Şirketi tarafından yürütülmektedir. Ortakları eşit hisse ile BOTAŞ (Türkiye), Bulgargaz (Bulgaristan), Transgaz (Romanya), MOL (Macaristan), OMV (Avusturya) ve RWE (Almanya)'dir.
- Türkiye-Bulgaristan sınırı yakınlarından başlayarak, geçiş ülkelerindeki istasyonlar aracılığıyla Bulgaristan, Romanya ve Macaristan üzerinden Avusturya'ya doğalgaz taşıyacak olan Nabucco Batı Doğalgaz Boru Hattı Projesi 1.300 km uzunluğunda olacak.

- Projede 48 inç çapında çelik boruların kullanılması planlanıyor.
- 23 milyar metreküp kapasiteye sahip olacak olan boru hattından, talebe göre yıllık 10 milyar ile 23 milyar metreküp arasında doğalgaz taşınacak.

3. Trans Adriyatik Doğalgaz Boru Hattı Projesi (TAP)

- Hazar doğalgazını Avrupa'ya taşıması planlanan Trans Adriyatik Doğalgaz Boru Hattı Projesi Nabucco West'in önemli bir alternatifidir.
- Başlangıç noktası Yunanistan olan TAP Projesi'nin; Yunanistan içerisinde yaklaşık 500 km'lik hattan sonra Arnavutluk üzerinden geçerek Adriyatik denizinden İtalya Şebekesine bağlanması öngörülmüyor. Başlangıç noktasına kadar ise Türkiye ve Yunanistan'ın mevcut altyapısının kullanılması planlanıyor.

- 105 km'lik bölümünün Adriyatik Denizi'nin altından geçeceği Trans Adriyatik Boru Hattı Projesi'nin toplam yaklaşık 800 km uzunluğunda olması planlanıyor.
- Projenin karada olan bölümünde 48 inç, denizaltında olacak bölümünde ise 36 inç çapında çelik boruların kullanılması planlanıyor.
- Şubat 2012'de, Şah Deniz Konsorsiyumu İtalya'ya gidecek öncelikli gaz rotası olarak Trans Adriyatik Boru Hattı Projesi'ni seçtiğini belirtti.
- Ağustos 2012'de TAP hissedarları ile Şah Deniz Konsorsiyumu, finansmanın teminatı konusunda anlaşmaya vardıklarını açıkladılar.

4. Güney Akım Doğalgaz Boru Hattı (South Stream)

- Nabucco ve TAP boru hatlarına rakip olarak görülen Güney Akım Doğalgaz Boru Hattı; Rus doğalgazının Karadeniz üzerinden Avrupa'ya iletilmesi için oluşturulmuş bir projedir.
- Güney Akım Boru Hattı'nın; Rusya'nın Karadeniz kıyısındaki Pochinki kompresör istasyonundan başlayıp Karadeniz'in altından geçerek Bulgaristan kıyılarına ulaşması planlanıyor.
- 28 Aralık 2012 tarihinde Türkiye, Karadeniz altından döşenecek olan Güney Akım Doğal Gaz Boru Hattı'nın Türkiye karasularından geçen bölümünün inşasına onay verdi.

- Yıllık 63 milyar metreküp doğalgaz taşınması planlanan Boru Hattı'nın 16,5 milyar Euro'ya mal olması bekleniyor.
- 2013'te yapımına başlanması öngörülen Boru Hattı'ndan 2015 yılında ilk sevkiyatın yapılması planlanıyor.

5. Güney Doğu Avrupa Boru Hattı (SEEP)

- SEEP - Güneydoğu Avrupa Boru Hattı, Azerbaycan'dan Avrupa'ya doğal gaz hattı güzergâhlarının çeşitlendirilmesi için oluşturulmuş bir projedir. 24 Eylül 2011 tarihinde BP tarafından önerilen boru hattı, Avrupa'nın Rus enerjisine bağımlılığını azaltmayı hedefliyor.
- SEEP aynı zamanda Nabucco-West, TAP ITGI gibi diğer Güney Gaz Koridoru projelerine de alternatif oluşturuyor. Boru hattı mevcut hatları da kullanacak ama ek olarak 800–1,000 km yeni boru hattına ihtiyacı olacak. Toplam hattın 3800 km olması planlanmış.

- Bu hat üzerinden 10 milyar metreküp Azeri Şah Deniz gazı Avrupa'ya taşınması öngörülüyor. BP ve SOCAR bu gazın Avrupa'ya iletilmesinde Nabucco'nun çok pahalı bir çözüm olabileceğini veya başka bir deyişle gazın maliyetini yüksek kalmasına sebep olabileceğini düşünüyor. Ayrıca, bu maliyetin Nabucco'nun boru hattını tam kapasite dolduramamasından kaynaklanacağı düşünülüyor.